

Genre: Barnbok, 3–6 år
Titel: Stivens fat är utan mat
Författare: Ted Forsström
Illustrationer: Åsa Lucander
Förlag: Förlaget
Utgivningsår: 2025

Så fort jag ser boken blir jag full i skratt. En rufsig katt med missnöjd min pryder pärmsidan. Han står med tassarna mot ett bord med ett tomt fat. Jag drar handen över pärmen och känner att insidan av fatet är annorlunda, bottnet är nedsänkt och blankt mot resten av pärmens matta och sträva yta. Det både känns och hörs och ger ett tredimensionellt uttryck. Titeln då?
”Stivens fat är utan mat”.

Åsa Lucander heter den grafiska formgivaren och illustratören. Hon är verksam som regissör, animatör och illustratör vid Aardman Animations i Bristol och på cv:et finns bland annat den animerade musikvideon som hon gjorde till Coldplays låt ”Daddy”.

Skrivit boken har Purmobördiga Ted Forsström gjort.

Komiker, radioprofil, skådespelare, författare – Forsström har många strängar på sin lyra. Somliga känner honom kanske redan från tiden med ”Pleppo Toy”, humorduon som han och gymnasiekompisen, sedermera författaren Kaj Korkea-aho, skapade. De två har gjort radio- och tv-program och en animerad serie ihop, men det mest kända samarbetet lär nog vara podden ”Ted & Kaj”, Finlands största podd som i skrivande stund kommit upp i 479 avsnitt. Fyra gemensamma böcker har det också blivit genom åren: ”Pleppoboken: En samling bokstäver som bildar ord” (2011) och trilogin ”Zoo!” (2017–2019).

Ted Forsströms och Åsa Lucanders första gemensamma bok var ”Snälla Stella, sluta skälla” (2023). Boken blev en succé och har översatts till åtta språk, och jag tippar att det blir likadant med ”Stivens fat är utan mat”. Har man läst en författare man gillar väntar man på nästa bok.

Upplägget i de båda böckerna liknar varandra, handlingen är fartfylld med en blandning av realism och fiktion. Forsströms språk är fantasifullt, och rinner lätt och ledigt och ofta på rim. Jag fnissar för mig själv, och tror att han och illustratören har haft roligt när de skapat matvraket Stiven. Ord och bild kompletterar varandra och Stivens känslor avspeglas i både ansiktet och kroppsspråket. Hans minspel är obetalbart.

Likt barn älskar jag att upptäcka små detaljer i bilder och hitta historierna som inte berättas i ord. Som när jag slår upp boken, och ser en lada och gammaldags telefonstolpar med ledningar på pärmens insida. Då vet vi att vi är på landsbygden. Fiffigt av Forsström att också få in en hälsning till hembygden genom att ange att mjölkförpackningen på köksbänken kommer från Purmo.

Det är fart i både text och bild; Stiven glider, rusar och rullar fram över sidorna i familjens vardag. Han är tokig i mat och lyckas manipulera mamman, pappan, och det äldre barnet att utfordra honom fast han alldeles nyss vräkt i sig en jätteportion.

Stiven har bara ögon för mat. Allt annat kvittar. Här tas inga hänsyn, varken till barnet som ritar, pappan och bebisen som vilar, eller mamman som sitter i digitalt möte:

”Plötsligt dundrar Stiven in som en upprörd rulltårta med tjock svans”.

Han hoppar upp på bordet och visar rumpan för mötesdeltagarna så de sätter kaffet i vrångstrupen:

”Lystring! Lystring! Människorna i rutan! / SOS, SOS! Maten är slut, jag är utan! / `Stiven lilla, du betar dig som en gorilla!’ skriker mamman.”

Med den här scenen visar Ted Forsström kattens väsen och dess motto som kunde vara ”Me, Myself and I” (mig, jag själv och jag). Katten bryr sig inte om människans agendor, den stör när den vill, och lägger sig gärna över pappershögar eller tassar över tangentbord utan minsta bekymmer.

”En högläsningbok för alla som ägs av en katt”, läser jag på baksidan och det får mig att tänka på att katten faktiskt ibland väljer vem den vill bo hos. Passar inte ursprungsfamiljen letar den upp en annan. Katten är självständig och struntar blankt i allt utom att njuta av livet på det sätt den gillar mest. Som Stiven.

”Stivens fat är utan mat” är en varm och mysig berättelse om en katt och hans familj.

Man behöver inte läsa en feelgood-roman för att må bra, det räcker faktiskt med en bilderbok.

Yvonne Granqvist